

[Ole Espersen]

der er Socialdemokratiets retsopfattelse – det kunne være, fru Pia Kjærsgaard vidste det – med hensyn til, hvad man skal anse for at være bevist og ikke bevist. Det er jo den vigtigste afgørelse, de træffer. Vi har ikke nogen lærebog. Der er ikke en del af vores program, der siger, hvad man skal anse for at være bevist og ikke bevist, så jeg ved ikke rigtig, hvad fru Pia Kjærsgaard mener med retsopfattelsen på dette punkt.

Hvis Socialdemokratiet er overrepræsenteret – det tør jeg ikke sige; der udpeges også folk, der ikke er medlem af politiske partier – kan det jo kun skyldes, at der er nogle andre grupper, der ikke har udpeget de medlemmer, som de er blevet bedt om at udpege. Det sker faktisk en gang imellem, at grupper, der af grundlisteudvalget bliver bedt om at udpege medlemmer, ikke gør det, og så beder man de andre grupper, der kan levere nogen, om at gøre det. Det kan være en – og det må være den eneste – forklaring på, at et bestemt parti skulle være overrepræsenteret i forhold til valgresultatet ved kommunalvalget.

Og så ville det interessere mig utrolig meget at vide, når fru Pia Kjærsgaard gentagne gange taler om besynderlige afgørelser og dubiose afgørelser, og det er en vurdering, hun foretager ud fra, hvad fru Pia Kjærsgaard kalder en samlet retsopfattelse – en samlet retsopfattelse! – hvad den samlet retsopfattelse er. Er det fru Pia Kjærsgaard, der har en samlet retsopfattelse? Eller er det os andre, der mangler den? Hvordan skal man egentlig forstå det begreb? Ud fra en samlet retsopfattelse er der en række diskutabile afgørelser; det trænger til en udbygning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jamen jeg vil så sandelig ikke tage patent på noget som helst, og det synes jeg faktisk at det lovforslag, som Fremskridtspartiet fremsætter, er et tydeligt bevis på. Det er netop det, jeg ønsker at udtrykke, at jeg ikke som politiker ønsker at blande mig i den proces, det er, når man udpeger nævninge og domsmænd. Det synes jeg politikerne skulle holde sig langt væk fra.

Så vil jeg gerne sige, når hr. Ole Espersen taler så meget om den ene eller den anden retsopfattelse, at det er jo ikke nogen hemmelig-

hed, når nu hr. Ole Espersen selv bringer det på bane, at der findes temmelig mange mennesker i dette land, som er uenige i hr. Ole Espersens retsopfattelse. Det må selv hr. Ole Espersen have fundet ud af. F.eks. i forbindelse med voldsdomme er det mit klare indtryk, at dér fatter folk ganske enkelt ikke, hvorfor der ikke er nogle hårdere straffe. Det er blot for at tage et enkelt eksempel.

Men jeg synes, at hr. Ole Espersen faktisk igennem ganske mange år har stået som den, der har sagt – jeg tør næsten ikke sige det, for jeg får det jo skudt i skoene, men det er så min opfattelse – at mange borgere har en svag holdning til, hvilke straffe der skal være i dette land.

Jeg beklager meget at drage hr. Ole Espersen så personligt ind i denne debat, men det lagde hr. Ole Espersen selv op til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 77:

Forslag til folketingsbeslutning om rettelse af forbytning af faderskab.

Af Tom Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 3/3 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Erling Olsen, fg.):

Da udenrigsministeren er forhindret, skal jeg hermed redegøre for regeringens holdning til beslutningsforslaget fra medlemmer af Fremskridtspartiet.

[Udenrigsministeren]

Lad mig først slå fast, at der er begået en fejl i denne højst beklagelige sag, men at det ikke har været muligt at placere et ansvar i den forbindelse, dette på trods af at sagen er blevet undersøgt flere gange. Det foreliggende materiale viser ikke med nogen grad af sikkerhed, hvordan, hvornår eller hvor forvekslingen er opstået. Der har derfor heller ikke med nogen grad af sikkerhed kunnet peges på én eller flere ansvarlige myndigheder eller personer.

Sagen må betragtes som fuldt oplyst, i hvert fald så fuldt oplyst, som det har været muligt her 35 år efter. Derfor finder jeg heller ikke, at en fornyet undersøgelse vil føre videre. Den vil blot trække en beslutning om eventuelt at yde hr. Tom Lisborg bistand unødigt ud.

Endelig bør det understreges, at når hr. Tom Lisborg i dag befinder sig i denne meget specielle og beklagelige situation i forhold til skifteretten i New York, er han uden nogen form for skyld i den forveksling, der er sket.

På det grundlag, der således foreligger, må Tinget tage stilling til, om der helt ekstraordinært skal ydes hr. Lisborg økonomisk hjælp. Der er intet juridisk ansvarsgrundlag herfor. Havde der været det, ville det i øvrigt efter dansk lovgivning være forældet. En eventuel hjælp må derfor besluttes ud fra andre betragtninger end de juridiske, ligesom der i givet fald må tages konkret stilling til, hvor langt man ønsker at gå.

Jeg vil også gerne fremhæve, at set ud fra en dansk synsvinkel er faderskabet til Tom Lisborg endegyldigt fastlagt ved en dansk dom i 1958. Denne dom er ikke bestridt i USA. Den er tværtimod blevet anmeldt og anerkendt, men som bekendt bare i det forkerte bo i skifteretten i New York. Det er denne registrering, hr. Lisborg af forskellige grunde ønsker annulleret og om muligt blive anmeldt og anerkendt i den skifteretsafdeling, der behandlede hans fars bo.

Endelig kan hr. Lisborg have et ønske om, at anerkendelsen også fører til, at der tages stilling til hans eventuelle arveret efter faderen.

Regeringen finder, at det væsentlige i sagen er at få slettet den forkerte registrering af hr. Lisborg som arving af en ham ukendt mand. Folketinget bør omstændighederne taget i betragtning efter regeringens opfattelse, og uanset at der ikke er juridisk grundlag herfor, tiltræde, at der ydes hr. Lisborg bistand hertil.

En slettelse af den forkerte registrering kan blive betinget af, at den i 1965 udbetalte arv tilbagebetales, ligesom der vil være udgifter til advokatsalær. Endvidere vil det også være naturligt at medtage de dokumenterede udgifter, som hr. Lisborg allerede har haft i relation til sagen. Regeringen finder det rimeligt at dække disse udgifter.

Den anden del af forslaget til folketingsbeslutning vedrører i realiteten spørgsmålet om anerkendelsen af en arveret efter faderen i dennes bo. Bistand til anerkendelse og gennemførelse af et eventuelt arvekrav finder regeringen derimod falder uden for denne ekstraordinære kulancemæssige bistand. Regeringen foreslår derfor, at der ydes hr. Lisborg økonomisk bistand til at få slettet den forkerte registrering i det omfang, som jeg nævnte før. Regeringen har til hensigt at fremsende aktstykke til Finansudvalget herom.

Det er regeringen magtpåliggende, at det i forbindelse med en beslutning om at yde bistand entydigt fastslås, at der er tale om et kulancemæssigt skridt som følge af sagens enstående karakter. Det er således væsentligt for regeringen, at der ikke herved i andre sager, hvor der ikke er påvist fejl og ansvar hos offentlige myndigheder, skabes forventninger om statslig dækning af omkostninger f.eks. i forbindelse med retssager i udlandet.

Men det korte af det lange i denne sag er, at den har et menneskeligt og tre økonomiske aspekter. Det menneskelige aspekt er at få slettet registreringen af Tom Lisborg som søn af en mand, der ikke er hans far.

Så er der tre økonomiske aspekter. Det første er at give hr. Lisborg økonomisk bistand, således at regeringen siger: All right, vi dækker omkostningerne ved at føre denne sag om sletningen i New York. Vi betaler advokatsalæret. Desuden, når han så måtte være blevet slettet som arving i det forkerte bo, vil der formentlig blive fremsat et krav om, at han skal betale den arv tilbage, han har fået i det forkerte bo. Også det er regeringen indstillet på at betale.

Dernæst kommer som det andet økonomiske aspekt, at hr. Lisborg i forbindelse med sagen har haft en række omkostninger til advokater. Det er svært at sige, hvor mange af de hidtil afholdte omkostninger der er forbundet med at få slettet faderskabet, hvor meget han har brugt på at få arv fra den rigtige far, men vi

[Udenrigsministeren]

synes, at det er fair at sige, at de omkostninger, der er afholdt i forbindelse med sagen indtil nu, dækker vi.

Men hvad angår det tredje aspekt, går vi ikke ind og dækker. Den dag, sletningen måtte være sket og hr. Lisborg vil prøve på at få arv efter sin biologiske fader, siger vi: Det gør vi ikke. Der slår vi stregen. Vi bistår ham med at løse det menneskelige problem, vi friholder ham økonomisk. Vi siger, at de omkostninger, hr. Lisborg har afholdt indtil nu, og som er dokumenteret i forbindelse med sagen, dækker vi også, men så går det heller ikke længere.

Dette er et enestående tilfælde, og der ligger ikke nogen anerkendelse af en offentlig skyld i denne sag. Vi ved, at der er begået en fejl. Vi ved ikke, hvem der har begået den, men alene mistanken om, at det kunne være i forbindelse med noget, det offentlige har et ansvar for, hvis et ansvar ellers kunne placeres, samt de menneskelige aspekter har været afgørende for, at vi gør dette her – helt uden fortilfælde.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg vil gerne starte debatten med at sige en stor tak til justitsministeren for ministerens store velvillighed, interesse og forståelse for alle de menneskelige aspekter, der er i denne sag. Det vil jeg gerne sige, inden vi går i gang med debatten, for det viser netop, at vi også i Folketinget er i stand til at tage menneskelige hensyn, hvor det er nødvendigt. Tak for det.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal naturligvis også takke ministeren. Det vil jeg vende tilbage til senere, mere uddybende, men en enkelt ting, som ministeren nævnte, føler jeg anledning til at korrigere. Af det bilag 1, som er omdelt til forslaget, fremgår det på side 3:

»Udenrigsministeriet har nu undersøgt og frikendt sig selv. Det er sket, til trods for at en række amerikanske akter af afgørende betydning for undersøgelsen stadig eksisterer, og at disse akter ikke er fremskaffet og medtaget i undersøgelsen, eksempelvis akterne fra The Public Administrator.«

Så der er dokumenter, der ikke har været med. Det var blot ministeren, der nævnte, at

man havde alt tilgængeligt materiale, og at det var på den baggrund, man havde foretaget sin undersøgelse. Det er ikke tilfældet.

Ole Espersen (S):

Vi er i min gruppe ganske enige med justitsministeren i, at det er en så enestående sag, at man her kan være large og handle pr. kulance uden at risikere, at det har følger i andre tilfælde. Selv om der ikke foreligger noget ansvar hos danske myndigheder, er sagen så enestående, at man bør reagere derefter. Det er selvfølgelig enestående, at to personer, der begge hedder Joseph Ritter, dør med få dages mellemrum og får deres sag behandlet ved samme skifteret i USA, i New York. Det er enestående, at man gang på gang får korrekte oplysninger om den afdødes identitet, bopælsforhold osv. og så alligevel ikke i skifteretten lægger disse korrekte afgørelser til grund. Der er ingen som helst tvivl om, at der er begået fejl af skifteretten i New York, fejl, som – i hvert fald når vi læser papirerne nu – kan synes uforståelige og meget beklagelige. Om der er begået fejl derudover, er det ikke muligt for os at se på grundlag af de papirer, vi har her. Det er muligt, men det er også muligt, det ikke er sket. Er det sket, må man antage, at så ville sagen have været forældet.

Der er ikke tale om – som det har været fremhævet nogle gange – at hr. Lisborg har fået tillagt en forkert far. Der er tale om, at hr. Lisborg har fået tillagt et forkert bo, og det kan da være ubehageligt nok. Derfor synes vi, det er rimeligt og vigtigt, at den danske stat nu medvirker til, at der sker en rettelse. Den kan måske være besværlig nok, men det må vi så påtage os.

Man skulle ikke synes, det var så besværligt, for det er jo helt åbenbart, ganske åbenbart, at der er sket en alvorlig fejl her; det kan man simpelt hen se på papirerne, det kræver ikke lange undersøgelser, og det er mit håb – hvis det ikke strider mod amerikanske retsprincipper – at den danske regering måske, hvis det kan lade sig gøre uden at krænke nogen retsprincipper i USA, intervenserer på en eller anden måde i forhold til de myndigheder, der måske efter amerikansk ret har tilsyn med skifteretten i New York. Ved at sørge for, at det kan ske så hurtigt som muligt, undgår man måske, at man ønsker at unddrage sig, at der bli-

[Ole Espersen]

ver fastslået et ansvar. Det synes jeg man burde gøre. Jeg er sikker på, at regeringen også vil sørge for, at den periode, de mange år, der nu er gået, ikke forlænges yderligere.

Det kan måske være nødvendigt, at vi i Retsudvalget præciserer nogle af de ting, som regeringen og min egen gruppe giver udtryk for at vi gerne vil være med til at gøre her, f.eks. hvad der kræves for at åbne en sag i USA, for at få rettet de fejl, der er lavet. Kræves der andet og mere end at anlægge én retssag mod skifteretten, kræves der andet og mere for at komme i gang dér, må vi naturligvis også være villige til at bistå med det.

Fischer (KF):

Der er tale om en usædvanlig sag, et usædvanligt hændelsesforløb, og det er også usædvanligt, at vi behandler en sag om et enkelt menneskes situation her i Folketinget. Men det er berettiget, for der er tale om et menneske, der er stillet i en fuldstændig urimelig situation som følge af en forveksling, der er sket for mange år siden, og som for den pågældende person har haft så store og negative konsekvenser.

Det Konservative Folkeparti har derfor haft en positiv indstilling til det foreliggende beslutningsforslag og er positiv over for, at man skal se på, hvordan man kan sikre Tom Lisborg fri proces, så han kan få rettet op på den fejl, der er opstået i USA ved, at han blev erklæret søn af en ubeslægtet person.

Vi føler også, at det havde været naturligt, som denne sag er belyst, at regeringen selv havde taget det nødvendige initiativ inden fremsættelsen af dette beslutningsforslag, men nu har vi hørt justitsministerens kommentarer til beslutningsforslaget, og de tyder på, at vi er på vej til at få løst problemet.

Når regeringen nu kommer med udspillet, må vi forstå, at det er på baggrund af en række konkrete politiske tilkendegivelser fra partier her i Folketinget, fra Fremskridtspartiet, fra Det Konservative Folkeparti, fra Venstre, fra SF, og jeg tror også, fru Inger Stilling Pedersen har været positivt inde i debatten.

Og så vil jeg sige, at det er bedre, at regeringen spiller sent ud end aldrig; så må vi se på regeringens udspil i Retsudvalget. Men vi kan i hvert fald glæde os over, at det tyder på, at vi er på vej til at få løst dette problem.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg synes, det er udmærket, at Fremskridtspartiet er kommet med dette forslag, men jeg vil dog sige, at lang tid forinden det blev fremsat, havde både jeg og andre af regeringens ordførere kontaktet justitsministeren og talt om, at her var noget, vi måtte gøre noget ved. Så er det da godt, at Fremskridtspartiets forslag kommer frem, og at vi får debatten her i salen.

Men det er forkert at sige, at regeringen ikke har villet gøre noget. Vi har haft nogle gode drøftelser regeringspartierne imellem og er helt og fuldt enige om, hvad der bør gøres.

(Kort bemærkning).

Fischer (KF):

Jeg tror, det er på sin plads at sige her, at der ikke tidligere er kommet nogen klar udmelding fra regeringen om dette her. Den er kommet her i dag, og jeg forstår, at den er foranlediget af beslutningsforslaget og de klare tilkendegivelser fra en række partier. Vi behøver ikke at polemisere mere over det; vi kan så glæde os over, at regeringen har spillet ud – bedre sent end aldrig. Men udspillet kommer på baggrund af beslutningsforslaget, sådan har jeg forstået situationen.

Svend Aage Jensby (V):

Ja, jeg kunne også have lyst til at starte med at sige: bedre sent end aldrig, for den 24. januar i år fik vi et notat fra Udenrigsministeriet i Retsudvalget, og af det notat fremgår, at Udenrigsministeriet på grund af manglende akter ikke kan give et fuldstændigt billede af, hvad der er sket i USA, og at den danske repræsentation derovre i næsten 10 år har været beskæftiget med sagen uden at opdage den fejl, som nu er beskrevet. Der står også, at man ikke entydigt kan placere et ansvar for forvekslingen. Jeg nævner det, nu justitsministeren fremhæver så stærkt, at der ikke kan placeres noget ansvar herhjemme. Der stod i notatet af den 24. januar 1994, at man ikke var i stand til at placere et ansvar. Det er altså først i 1991, at Tom Lisborg af egen drift opdager denne fejl, og han og hans mor er totalt uden skyld i fejlen. Udenrigsministerens ledsagende skrivelse sluttede med, at man naturligvis ville yde ham

[Svend Aage Jensby]

bistand inden for en fleksibel anvendelse af de gældende gebyrregler.

Det var den gestus, man dengang viste, og det fandt vi i Venstre var en urimelig og forkert attitude fra regeringens side. I det mindste måtte man fra en regerings side kunne sikre, at Tom Lisborg blev i stand til at få alle de akter, der har betydning for at vurdere hans sag, også det arveretlige problem, som i den sidste ende hænger i sagen. Desuden måtte vi mene, at regeringen ad diplomatisk vej over for det ventlingsindede land, som USA er, måtte kunne redressere fejlen i stedet for blot at henvise til, at Lisborg selv skulle køre sit løb med en beskedent økonomisk bistand efter gebyrregler.

Så må jeg også sige, at det forekom os lidt for meget juridisk og formalistisk at henvise til, at i øvrigt er det hele forældet efter danske regler. Det kan meget vel være, at det er forældet, men man skal jo altså gøre sig klart, hvilke juridiske hensyn der ligger bag vores forældelsesregler i dansk ret, nemlig at de tjener til at skabe klarhed og sikkerhed og sikre, at en fordringshaver ikke efter mange år pludselig kommer og gør et krav gældende, som han kunne have gjort gældende tidligere. Men det er jo ikke situationen for Tom Lisborgs vedkommende. Han kunne ikke gøre sit krav gældende, for først i 1991 opdagede han ved egen drift, hvilken fejl der var sket. Så det synes jeg nok var noget formalistisk.

Jeg vil gerne sige, at Venstre helt klart er principiel modstander af, at man i Folketinget skal lovgive ud fra enkeltsager. Desværre sker det, og mange af os bærer vel egentlig måske selv skylden for det, fordi man tager enkeltsager op. Men denne situation er så speciel, at vi ønsker, at mennesket skal gå frem for systemet. Det er nemlig ikke alene en økonomisk problemstilling, vi står over for, men også – som også justitsministeren var inde på – et rent menneskeligt aspekt, at Tom Lisborg i USA er blevet anset for at være arveberettiget efter en person, han overhovedet ikke kender, og uden nogen som helst egen skyld.

Regeringen må sørge for at få denne sag bragt ud af verden. Regeringen er i dag kommet med et godt bud på at få sagen næsten ryddet af vejen. Det synes vi er positivt. Alt andet ville nemlig have været uværdigt, for dette er et regeringsanliggende.

Men der mangler opklaring af en lille del, nemlig hvor ministeren slog stregen. Nu må vi i Retsudvalget se, hvor vi kan få adgang til de oplysninger, man kan skaffe om også dette sidste step, om udvalgsarbejdet kan bringe klarhed over det – det sidste problem med arveretten efter den rigtige far. Det ser vi frem til under udvalgsarbejdet, men jeg vil kvittere for, at regeringen her til sidst har ladet det menneskelige tælle mere end den kolde jura og systemet.

Udenrigsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg vil blot til hr. Svend Aage Jensby sige, at det helt afgørende, som vi skal tage stilling til under udvalgsarbejdet, er, hvor stregen skal slås. Vi er kommet med et udspil, og så synes jeg i øvrigt, at det ville klæde Folketinget, om den videre debat kunne komme til at dreje sig om hr. Lisborg og ikke om, hvem af os der har gjort hvad på hvilket tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Ministeren satte i sit indlæg en grænse ved selve arven efter den retmæssige far. Jeg skal her sige – fordi Venstres ordfører også var inde på det – at forslaget, som det foreligger, ikke omtaler arvespørgsmålet. Forslaget går udelukkende ud på, at man retter den forbytning, der er sket, og at den danske stat afholder omkostningerne ved at få rettet denne fejl.

Birthe Hansen (SF):

Da mit partis ordfører, fru Ebba Strange, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne kommentere forslaget.

Vi støtter også, at den danske stat går ind og sikrer, at Tom Lisborg kan få rettet fejlen ved de amerikanske retsinstanser og dér få fastslået, hvem der er eller var hans rigtige far.

Derimod mener vi ikke, at den danske stat derefter skal hjælpe ham med at forsøge at få sin fædrene arv. Vi ved godt, at det heller ikke er det, Fremskridtspartiet foreslår, men derimod, at Tom Lisborg skal have fuld kompensation for alle de udgifter, han har haft indtil nu.

Jeg må ærligt sige, at det ved vi ikke rigtig hvad vi skal gøre ved. Men jeg går ud fra, at det kommende udvalgsarbejde sammenholdt med de ord, justitsministeren kom med her fra talerstolen i dag, vil afklare det for os.

Sonja Albrink (CD):

Om en sag som Lisborgsagen vil vi normalt sige, at det kan ikke ske. Der er tale om et sådant sammenfald af tilfældigheder, at det er grænsende til det usandsynlige, og det sammenfald af tilfældigheder sammenholdt med en administrativ fejl et eller andet sted i systemet har altså skabt en situation, hvor en person er gået glip af en større arv.

Der må naturligvis stå respekt om den offentlige administration, også når administrationen samarbejder med udenlandske myndigheder. Det ville være en uholdbar situation, hvis der ikke er tillid til administrationen. Det må ikke udvikle sig sådan, at alle, som modtager en forvaltningsakt fra myndighederne, føler sig nødsaget til at undersøge, om den er korrekt.

CD er derfor enig i, at vi i denne ekstraordinære sag bør give Tom Lisborg økonomisk mulighed for at få rettet den administrative fejl, så han også formelt bliver arveberettiget efter sin biologiske far, og således at der ikke længere kan herske tvivl om tilliden til administrationen.

CD kan således tilslutte sig justitsministerens forslag om økonomisk støtte, som altså ikke er helt så vidtgående som det, der foreslås i det foreliggende beslutningsforslag.

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis forløbet af denne sag havde dannet grundlag for en thriller i fjernsynet, ville man have sagt: Nej, det er simpelt hen for usandsynligt. Det vil ikke kunne lade sig gøre. Men virkeligheden overgår jo af og til fantasien. Og jeg vil da gerne her, som flere andre ordførere har gjort, rose justitsministeren for den kulansemæssige generøsitet, som jeg mener at justitsministeren har givet udtryk for i sin svartale her.

Jeg forstår ikke rigtig hr. Svend Aage Jensbys bemærkninger om formalismen, for formalisme er jo nødvendig, hvis Tom Lisborg skal prøve at få sine krav gennemført ved domstolene. Domstolene vil jo henholde sig til, at sagen er forældet; det er den modstand, som hr. Tom Lisborg vil støde ind i, og den formalisme er altså nødvendig; den kan vi ikke undgå.

Så jeg synes, den rigtige måde at løse det på er at sige, at hr. Tom Lisborgs udgifter indtil nu må vi dække. Muligheden for at få tilkendt

den rette far må også være et ganske simpelt menneskerettighedsspørgsmål, som det er fuldstændig rimeligt at man prøver at hjælpe Tom Lisborg med.

Jeg vil også gerne – for det er der ikke så mange andre der har gjort – rose hr. Tom Behnke, fordi han har fulgt denne sag til dørs. Jeg synes, at det var der måske også flere andre der kunne have gjort, og jeg synes bare, det er flot, at hr. Tom Behnke har gjort det, og at han har fået det resultat, han har. Der er altid mange fædre og mødre til succeser; fiaskoerne får man lov at holde helt for sig selv. Derfor vil jeg gerne have lov til specielt at rose hr. Tom Behnke for indsatsen her.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jamen jeg synes da også, der er grund til at starte med at sige tak til Fremskridtspartiet, fordi man giver anledning til, at vi får denne debat.

Jeg synes godt, vi alle kan rose hinanden og sige, at det faktisk er en stor dag, hvor man kan se bort fra jura, retfærdighed og alt andet og sige, at her står vi med en menneskelig sag, og den agter vi at gøre noget ved.

Vi erkender, at der er begået fejl. Vi erkender også, at det ikke er muligt at rette fejlen og finde skyldnerne. Sagen er forældet. Nogle kan være døde, nogle er forflyttet. Og vi ved fra andre sager, at hvis man spørger, hvad der skete for 30 år siden, vil man nok have utrolig svært ved at kunne få sagen belyst rigtigt. Derfor kan vi ikke gøre noget ved dét. Men vi kan gøre noget for det menneske, der er kommet i klemme.

Der er også lagt vægt på, at dette er en sag, som ikke får konsekvenser, således at andre sager kan tages op på samme måde.

Det er meget væsentligt for Kristeligt Folkeparti at få fastslået her, at det drejede sig om et mindreårigt barn. Havde det drejet sig om en voksen, kunne man sige, at det voksne menneske selv måtte tage ansvaret. Her var det altså et barn, som ikke selv kunne gøre for det, der skete. Derfor synes jeg, at det er godt, at det bliver et enigt Folketing, der nu beslutter, at vi vil holde Tom Lisborg skadesløs for det, der er sket indtil nu. Vi finder det også meget væsentligt, at han ved amerikansk ret kan få fastslået, hvem han er.

[Inger Stilling Pedersen]

Det er rigtigt, som hr. Ole Espersen og også ministeren sagde, at det er fastslået ved en dansk ret. Det er vigtigt, at det er slået fast, hvem man er. Det lægger vi også stor vægt på fra Kristeligt Folkepartis side.

Jeg synes, vi skal glæde os over – og det glæder mig meget personligt – at det menneskelige har sejret i denne sag, som forhåbentlig også kan få en god udgang.

Tom Behnke (FP):

Tak for den ualmindelig positive modtagelse. Det er jo en menneskeret, at man har sin rigtige far, og alle er i dag klar over, at der er sket en forbytning tilbage i slutningen af 1950'erne. Og den danske stat var gennem generalkonsulatet i New York i et eller andet omfang involveret i forbytningen.

Det forslag, der er fremsat, har jo ikke skyggen af politik i sig, i hvert fald ikke skyggen af partipolitik. Og vi finder det pinligt, at det var nødvendigt for os at fremsætte et beslutningsforslag, før regeringen tog sig sammen til at gøre noget.

Jeg forstod på fru Inger Stilling Pedersen, at det var godt, at forslaget var kommet. Det synes jeg ikke; jeg synes, vi godt kunne have været det foruden, men det var nødvendigt. Jeg finder det også pinligt, at det skulle være nødvendigt at trække en uskyldig mand igennem folketings salen, før regeringen tog sig sammen. Det er pinligt, at en uskyldig mand skal fremstille sit privatliv både i fjernsynet og i andre medier, før regeringen tager sig sammen! Det er også pinligt, at udenrigsministeren, som desværre ikke kan være til stede i dag, under et samråd i Retsudvalget optrådte så afvisende og så arrogant, som tilfældet var. På sin vis kunne man håbe, at befolkningen havde haft mulighed for at overvære det.

Jeg håber, at regeringen har lært af denne sag, og at regeringen i fremtiden selv kan finde ud af at løse lignende opgaver, for der vil sikkert komme flere.

Forbytningen skete i USA, og det kan diskuteres, i hvilket omfang det danske generalkonsulat eller dets advokat burde have opdaget fejlen. Det er derfor rimeligt, at den danske stat hjælper med at rette fejlen og afholder de dermed forbundne omkostninger. Det er imidlertid ikke nok, at fejlen bliver rettet i USA. Den tyske skifteret – ja faktisk to skifteretter i

Tyskland – har nemlig i sin tid taget udgangspunkt i den dom, der blev afsagt i USA. Fejlen skal således rettes både i USA og i Tyskland. Det er vigtigt for mig at understrege, for selv om det fremgår af forslaget, så fremgår det dog ikke helt krystalklart.

For mig er det vigtigt, at fejlen bliver rettet, og at omkostningerne bliver betalt. Og det er vigtigt, at det er staten, der afholder omkostningerne. Så kan staten måske efterfølgende søge regres ved de amerikanske myndigheder, hvis man skønner, at der er mulighed for det. Endelig er det vigtigt, at Tom Lisborg får dækket de udgifter, han allerede har afholdt ved selv at finde og påpege fejlen.

Jeg er derfor glad for den meget massive opbakning, mit forslag har fået her i dag, og jeg er meget glad for regeringens positive holdning til sagen, som den foreligger. Og jeg håber, at vi får et hurtigt udvalgsarbejde, selv om jeg kunne forstå på flere ordførere, at der var elementer, man gerne ville have uddybet, så vi hurtigst muligt kan få rettet fejlen. Tak for opbakningen!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 80:

Forslag til folketingsbeslutning om en kvoteordning for opnåelse af dansk statsborgerskab ved naturalisation.

Af Pia Kjærsgaard (FP) m.fl.
(Fremsat 15/3 94).

Forslaget sattes til forhandling.